

Besöksnäringen i Jämtland Härjedalen behöver 2 000 nya medarbetare fram till år 2030

Kompetensförsörjning är en av de mest angelägna frågorna för besöksnäringen och för att gemensamt arbeta med frågan i Region Jämtland Härjedalen bildades för några år sedan den så kallade Swetourgruppen. Gruppen fungerar som ett branschråd för arbetsmarknads- och kompetensfrågor och uppdraget är enkelt uttryckt att identifiera olika behov och ta initiativ till lösningar samt på olika sätt bidra till att möjligheterna till jobb och karriär i besöksnäringen kommuniceras bättre. För att nå de mål för besöksnäringens utveckling fram till år 2030 som de är formulerade i den regionala besöksnäringstrategin behöver näringen rekrytera motsvarande ytterligare ca 1 200 årsanställda eller ca 2 000 personer och då i konkurrens med stora rekryteringsbehov även i helt andra branscher. På vårens version av det Dialogforum för besöksnäringen som näringsministern leder var kompetensförsörjning temat vilket stärker bilden av det stora behovet av att arbeta med frågan.

I Swetourgruppen, som leds av Jämtland Härjedalen Turism, ingår Arbetsförmedlingen, Visita, Region Jämtland Härjedalen, Mittuniversitetet, Campus Åre, Jämtlands gymnasieförbund, Härjedalens kommun och Bergs kommun. Beroende på vilka frågor som är aktuella så deltar ibland även representanter för destinationerna, andra kommuner eller andra parter.

Nationella besöksnäringstrategin

I den nationella besöksnäringstrategin som är framtagen av näringen och som lanserades 2011 belyses att svensk besöksnäring står inför stora utmaningar när det gäller att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen och redan idag finns en rad bristyrken men också möjligheter i att kunna erbjuda arbeten med låga trösklar. Enbart hotell- och restaurangsektorn, där t ex behovet av kockar är mycket stort, har ett rekryteringsbehov på 380 000 personer fram till 2023. Från relevanta gymnasieutbildningar utexamineras knappt 4 000 personer per år. Inom handeln återfinns samma problematik där man årligen behöver rekrytera 120 000 personer medan Handels- och administrationsprogrammet enbart utexaminerar 2 500 studenter per år.

För att öka möjligheten att möta glappet och det stora rekryteringsbehovet behövs ökade utbildningsmöjligheter på olika nivåer som gymnasieskolan inkl vuxenutbildning, yrkeshögskola, folkhögskola och universitet. Dessutom behöver näringens konkurrenskraft i egenskap av arbetsgivare stärkas för att attrahera den bästa kompetensen. Det är även viktigt att huvudmännen för utbildningarna verkar för ökad näringslivsinvolvering och att företagen engagerar sig i framtagandet av utbildningarnas innehåll.

Det finns ett behov av ökad kompetens inom ett flertal områden såsom företagsekonomi, finansiering, värdskap, gastronomi, ledarskap och digitalisering. Det krävs en långsiktig uppbyggnad av kompetens inom näringen för att skapa bra förutsättningar för ökad forskning och innovation. Genom ökad professionalisering kan entreprenörer stärkas till att bli företagare och även fler professionella arbetsgivare skapas, något som inte bara ökar kunskapen utan även näringens attraktivitet. I utredningen kring en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring, som ska vara klar i december 2017, är ett av fokusområdena att kartlägga besöksnäringens behov och hinder för en hållbar utveckling och därefter föreslå insatser och här är kompetensförsörjning ett tydligt exempel.

Regionala besöksnäringstrategin för Jämtland Härjedalen

Besöksnäringen är en näring i stark tillväxt både i Jämtland Härjedalen och i landet i övrigt och även i den regionala besöksnäringstrategin är kompetensförsörjning ett högt prioriterat område. Det är redan idag konkurrens om duktiga medarbetare på

arbetsmarknaden och dessutom finns stora utmaningar med att matcha de arbets sökande med de jobb som finns.

Besöksnäringstrategin hänger tydligt samman med den regionala utvecklingsstrategin, RUS, vilken även på ett mer övergripande plan uttrycker ett antal mål inom besöksnäring, attraktionskraft och kompetensförsörjning:

- Fler i högre utbildning
- Näringslivsanpassade utbildningar
- Besöksnäring är en tillväxtmotor med hållbarhet som signum
- Ledande på naturbaserade upplevelser
- Fler företag inom kulturella och kreativa sektorn stärker länets attraktionskraft

Arbetsmarknaden i Jämtland Härjedalen

Utvecklingen på den totala arbetsmarknaden i regionen har varit väldigt positiv de senaste åren och prognoser visar att många arbetsgivare i länet kommer att behöva nyrekrytera framöver. Parallellt med denna utveckling är det många som går i pension de närmaste åren och det är färre personer som kommer ut på arbetsmarknaden. Sverige har de senaste åren tagit emot många flyktingar där många kommer att stanna i Sverige. Utmaningen är att få vetskap om vilka kompetenser som finns bland alla nya svenska medborgare samt vilka utbildningar som dessa kan behöva för att kunna ta anställning på den svenska arbetsmarknaden. Våra nya svenskar är en efterlängtd resurs till besöksnäringen, som är en välkommande bransch med låga trösklar.

Swetours fokusområden 2017

Utifrån de mål och strategier som är aktuella för Sveriges och regionens besöksnäring samt arbetsgivarnas både nutida och framtida behov har Swetourgruppen valt att fokusera på följande frågor för 2017:

- Besöksnäringens yrken och karriärvägar - hur kan vi tydliggöra & informera för att öka kunskap och attraktivitet?
- Utbildningar med inriktning på besöksnäringen - vilka finns, vilka saknas och hur kan förutsättningar och utbud förbättras?
- Vilken kompetens behövs och hur hittar vi morgondagens ledare för att lyfta besöksnäringen i Jämtland Härjedalen till nästa nivå?
- Rekrytering och matchning i framtiden - vilka nya arbetssätt vid rekrytering behövs och hur integrerar vi nysvenskarna på bästa sätt till besöksnäringen?

Kicki Eriksson Campus Åre

Elin Nirjens Region Jämtland Härjedalen

Jonas Kojan Destination Funäsfjällen

Kristina Zampoukos Mittuniversitetet

Mikael Cederberg Jämtlands gymnasieförbund

Ketty Engrund Bergs kommun

Teres Gärdin Visita

Hans Stenberg Dille gård

Catharina Utanskog Arbetsförmedlingen

Helena Åkerlind Härjedalens kommun

Mats Forslund Jämtland Härjedalen Turism